

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Türkiye Komünist Partisi şimdi daha da güçlü 5. KONGRE TOPLANDI

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, Türkiye işçi sınıfına, tüm emekçilere, yurtseverlere, yurt ve dünya kamuoyuna Türkiye Komünist Partisi'nin 5. Kongresinin toplandığını ve çalışmalarını başarıyla sonuçlandırdığını duyurur.

Türkiye Komünist Partisi 5. Kongresi ABD emperyalizminin tüm dünya halklarına yönelik saldırısalığını olağanüstü artırdığı koşullarda toplandı. Batı Avrupa'ya yeni nükleer roketler yerleştirme girişimlerine hız veren ABD yönetimi, Sovyetler Birliği'nin tüm yapıcı, esnek önerilerini geri çeviriyor. Lübnan halkına saldırılan ve son olarak devletler hukukunu, insan haklarını kabaca çiğneyerek Grenada'yı işgal etmesi, Amerikan emperyalizminin, kendi bencil çıkarları için, tüm insanlığı ateşe atmaya hazır olduğunu ortaya koydu.

Amerikan emperyalizminin dümen suyundan ayrılmayan Türkiye'deki faşist diktatörlük, 6 Kasım'daki sözde seçimlerle kendine parlamenter bir kılıf geçirmeye çalışıyor. Halkın, artan sömürü ve baskıya, Amerikan köleliğine karşı tepkisi, seçim oyunuyla söndürülmek isteniyor.

Türkiye Komünist Partisi 5. Kongresi, Amerikan emperyalizminin dünya ve bölge barışını tehdit eden çılgınca girişimlerini önleme, Türkiye'nin bölgede bir Amerikan jandarması olmasına izin vermemeye ve faşist diktatörlüğü yıkmaya görevlerini en ivedi görevler olarak saptadı. Parti örgütlerini ve tüm ulusal demokratik güçleri faşist diktatörlüğü yıkmak, yerine ulusal, demokratik güçlerin hükümetini kurmak için ulusal çapta bir dire-

TKP Genel Sekreteri
Haydar Kutlu

nişi örgütlemeye, hazırlamaya çağırdı.

6 Kasım seçimlerinde cuntanın partilerine geçersiz oy verilmesiyle, cuntaya ağır bir darbe indirilmesi, halkımızın barış ve ulusal demokrasi savaşımını güçlendirecektir.

Amerikan emperyalizmine ve faşizme karşı ulusal direniş, ancak, fabrikalarda, işyerlerinde, köy ve mahallelerde, okul ve kırsalalarda, ezilen Türk ve Kürt halkının iş, ekmek, toprak, ulusal ve demokratik haklar, sendikal özgürlükler için günlük savaşımını içinde, tüm ulusal demokratik güçlerin işbirliği ile yükseltilebilir.

TKP 5. Kongresi ağır, illegal koşullarda, partiye yönelik aralıksız polis saldırısını, dökme ve yığınların, oportünistlerin yıkıcı çabalarını boşa çıkararak toplandı. 4. Kongreden tam 51 yıl sonra toplanan 5. Kongre, TKP'nin Mayıs 1981 ve sonrasındaki polis saldırısında uğradığı ağır kayıplara karşın, artık her koşulda parti çalışmasının ve yönetiminin sürekliliğini sağlayacak bir güce eriştiğini kanıtladı.

Kongrede yurtiçi ve yurtdışı parti örgütleri, üst, orta ve alt tüm dü-

► Arkası 7. sayfa

5. KONGRENİN HALKIMIZA ÇAĞRISI

İşçiler! Köylüler! Yurtsever aydınlar!
Esnaf ve zannatçılar! Memurlar! İşsiz yurttaşlar!
Türk ve Kürt, tüm emekçiler!
Yurtsever subay ve asubaylar! Erler!
Gençler! Kadınlar!
İlerici politik tutuklular! Politik göçmenler!

Faşist diktatör Evren ve çetesi tüm memleketi zindana çevirdi. Hakkını aramak, düşündüğünü, istediğini söylemek, yazmak her şey yasak. Hapisanelerine kadar halk çocuklarıyla dolu. Türkiye yoksulluğun, açlık ve işsizliğin, bakımsızlığın, ahlak düşkünlüğünün kol gezdiği bir ülke oldu.

Bir avuç parababası, generallerle elele vermiş, alın-terimizi, göz nûrumuzu yağmalıyorlar. Güzel yurdumuzu savaş delisi Amerikan emperyalistlerinin çiftliğine çevirdiler.

Ulusal kurtuluş savaşında binlerce şehit vererek kazandığımız bağımsızlığımızdan geriye ne kaldı?

Bu karanlık ve acılı günlere bir günde gelinmedi. Yıllar yılı halkı aldatan, halk düşmanı hükümetlerin, emperyalizmin ve bir avuç işbirlikçi, tekeller, parababası'nın çıkarına uyguladıkları politikalar sonucu gelindi.

Türkiye Komünist Partisi kurulduğu günden bu yana, bir gün olsun ara vermeden, halka gerçekleri anlatmaya görev bildi. Türkiye Komünist Partisi Türkiye'nin en eski partisidir. Partimiz 63 yıldır, işçi sınıfının, emekçi halkın çıkarları dışında, başka hiçbir çıkarın savunucusu olmadı. Halkı sömüren ve ezilenler, ülkeyi emperyalistlere satanlar bu yüzden 63 yıldır partimize aralıksız saldırıyorlar. Partimizi yasakladılar. Yöneticilerimizi, üyelerimizi alacakça öldürdüler. Binlerce yoldaşın zindanlarda çürüttüler. Ve bugün de aynı şeyleri yapıyorlar.

63 yıldır süren bu baskılar bizi ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın mutluluğu için savaşmaktan alıkoymadı. TKP yaşıyor, savaşıyor, güçleniyor.

İşte bunun en iyi kanıtlarından biri: TKP, 5. Kongresini başarıyla yaptı. Ne generallerin, polisin ve onların ajanlarının, ne de dökelerin saldırılan kongremizi engellemeyi.

5. Kongremiz şunu da kanıtladı: TKP, Türkiye'nin birliği ve sağlam, en açık sözlü ve en demokratik işleyişe sahip partisidir. Biz halkımızın önünde eksikliklerimizi, yanlışlarımızı gizlemekten açıkça söyledik. Birliğimizi koruduk, güçlendirdik.

► Arkası 7. sayfa

Parti Programı Üzerine

(MERKEZ KOMİTESİ RAPORUNDAN BİR BÖLÜM)

Değerli yoldaşlar,

TKP MK Kongre'ye yeni parti program taslağını sunmuş bulunuyor. Buraya kadar belirttiğimiz gerek uluslararası alandaki, gerekse ülkemizdeki sosyal ekonomik ve politik alandaki yeni gelişmeler, partimizin stratejisinin yeniden ele alınmasını ve hemen bugünden öne konacak ivedi politik görevlerin saptanmasını zorunlu kılmıştır.

Burada söz konusu olan, 1970 sonlarından bu yana, emperyalizmin, özellikle Amerikan emperyalizminin başını çektiği NATO egemen çevrelerinin yumuşamayı balatalama, nükleer silahlanma yarışını tırmadırma, sosyalist ülkelerle çatışma, ulusal kurtuluş hareketlerini zorla bastırma ve tüm kapitalist ülkelerdeki emekçilerden "sosyal öç" alma eğiliminin niteklide yeni bir aşamaya yükselmesidir. Bu, tüm ülkelerde, özellikle bizim gibi emperyalizminin cepesinde yer alan kapitalist ülkelerde, her alanda gericiliği körükleyen ve Reagan'ın başlattığı "komünizme karşı haçlı seferi" yle eşgüdüm içinde sürdürülen çılgınca bir politika-dır.

Nükleer savaş tehlikesinin ciddi boyutlara yükselmesi ülkemizdeki faşist diktatörlüğe karşı savaşımı çok yönlü etkiliyor ve barış uğrunda savaşımı, diktatörlüğü yıkmaya ve ulusal demokrasiyi kurma savaşımı arasında var olan bağı, çok daha dolaysız bir duruma getiriyor.

Parti programını değiştirmeyi gerektiren öteki temel etken, her şeyden önce, Türkiye'nin bugün faşist bir diktatörlük rejimiyle yönetilmesidir. Bu, toplumdaki var olan sosyal ve ulusal (Kürt halkı ile egemen Türk burjuvazisi arasındaki çelişkileri) keskinleştirmekle kalmadı. Ek olarak, işbirlikçi oligarşinin faşist diktatörlüğü ile, son derecede geniş sosyal ve politik güçler arasında da keskin bir güncel politik çelişkinin ortaya çıkmasına yol açtı. Partinin önünde duran ivedi politik görev böylece değişikliğe uğradı. Parla-menter rejimin, sınırlı da olsa, işçi sınıfına, halka verdiği tüm olanaklardan yararlanarak, yığınların aktif eylemleriyle demokratik kazanımları savunmak ve geliştirmek görevinin yerini, faşist diktatörlüğü yıkmaya görevi almıştır. Bir başka deyişle, bütünsel bir süreç olan devrimin ilk aşamasına yaklaşmanın yolu değişikliğe uğramıştır.

İvedi görev olan, faşist diktatörlüğün yıkılması, kendi başına, Türkiye halkının çözmek zorunda olduğu öne çıkan çelişkiyi, emperyalizm ve işbirlikçi oligarşi ile halk ve aynı zamanda ulusal burjuvazi arasındaki çelişkiyi çözmeyeceği açıktır.

Partinin işçi sınıfının önünde duran sorun, diktatörlüğü yıkan güçlerin olanaklı olan en geniş kesimleriyle birlikte, antiemperyalist, demokratik halk devrimini başlatmaktır. Bu da, söz konusu devrimin ilk adımı çözmek zorunda olduğu görevleri ön plana çıkarmayı, en geniş güçleri bu görevleri çözmeye amacında birleştirmeyi gerektiriyor. O nedenle şimdi, faşist diktatörlüğü yıkmak ve bu değişimi, devrimin ilk aşamasına yönlmek için, geçmişe göre daha geniş güçlerin bağlaşıklığına olanak veren bir minimum program gerekliliği ortaya çıkmıştır. 1983 MK Plenumunda onaylanan Ulusal Demokrasi Eylem Programı bu zorunluğun bir ürünüdür.

Buradan da anlaşılacağı gibi, ulusal demokrasi, antiemperyalist demokratik halk devriminin ilk, başlangıç basamağı olacak ve bundan sonra yolu sosyalizme açacak olan köklü antiemperyalist, antitekel, demokratik dönüşümler geçkeleştirecek, devrimin birinci aşaması tamamlanacaktır.

MK Plenumunda hazırlanan eylem programının, devrimin ilk aşamasına özgü görevlerin çözümünü başlatması söz konusu olduğu içindir ki, MK, bu evreyi parti program taslağına almıştır. Görülebileceği gibi, devrimin bu ilk adımı ya da evresini, onun tamamlanması evresinden ayrı bağımsız bir aşama olarak ele almak olanaklı değildir.

Değerli yoldaşlar, nasılsa ortaya çıkmış olan bir yanlış anlayışa değinmek istiyoruz. Bazı kimseler, devrimci süreçteki evrelerden, aşamalardan söz etmenin pek devrimci bir tutum olmadığı gibi bir kanı taşıyorlar. Troçkistlerce özendirilen bu eğilimin elbette üzerinde bile durmaya değmez. Onun ipliği çoktan pazara çıkmıştır. Bununla birlikte, pek çok iyi niyetli insanın bilincindeki etkileri yabana atamak gerekir. Şimdi, partimizin antiemperyalist demokratik halk devriminin bir ön adımından ilk basamağından söz etmesi bu gibi kimseler için elbette anlaşılması zor bir saptamadır.

Demokratik devrimin kendi içinde değişik evrelerden geçeceğine ve giderek sosyalist devrime dönüşeceğine ilişkin tez, Lenin'in sosyalist devrim teorisinin parlak bir düşüncesidir ve bütün devrimlerin deneyimi ile doğrulanmıştır.

V.İ. Lenin, 1917 Şubat Devrimi'nden sonra yazdığı makalelerde, burjuva demokratik devrimin Rusya'daki gelişmesinde yeni ve "özel bir evre"nin de ortaya çıkabileceğini belirtmişti. Bolşevik-

Kongre Kararları

1. Devrim ve demokrasi şehitlerinin anısına
2. Barışın savunulması için
3. Türkiye halkı ve demokrasi güçleri ile dayanışma hareketi
4. Tutuklularla ve tutuklu yakınlarıyla dayanışma üzerine
5. Eylem ve cephe birliği üzerine
6. Sendikal hareket üzerine
7. Köylülük içinde çalışma üzerine
8. İşsizlerin örgütlenmesi üzerine
9. Kürt ulusal hareketi üzerine
10. Barış hareketi üzerine
11. Gençlik içinde çalışma üzerine
12. Kadınlar arasında çalışma üzerine
13. TİP ile TKP arasındaki işbirliği üzerine
14. Örgüt çalışmaları üzerine
15. Parti üyeliğinin yenilenmesi üzerine
16. Batı Avrupa'da yürütülen parti çalışmaları üzerine
17. Poliste çözülenlerle ilgili karar
18. Fraksiyoncu-provokatör grubun mahkum edilmesi üzerine
19. Parti sıralarına sıtan ajan-provokatörün teşhir edilmesi üzerine
20. Polise ve yıkıcı faaliyete karşı koyma üzerine
21. İdeolojik çalışmaların iyileştirilmesi üzerine
22. TKP'nin uluslararası ilişkileri üzerine
23. Partinin mali bakımdan güçlendirilmesi üzerine

ler, öñlerne sosyalist devrim amacını koydukları zaman bile, Çarlığın devrilmesi ve burjuvazinin erke gelmesiyle esas olarak tamamlanan burjuva demokratik devriminin yeni bir evreye yükselmesi için savaşmışlardır. Bilindiği gibi bu savaş, erkin geçici burjuva hükümetinden işçi ve asker sovyetlerine geçmesi belgisinde ifadesini buluyordu.

Kaldı ki, bir devrimin maksimalist amaçları değil de, hemen yerine getirilmesi, ivedilikle çözülmesi gereken görevle işe başlamasından daha doğru, mantıklı ne olabilir? İşte yoldaşlar, yeni program taslağımızda devrimin ilk aşaması ve onun başlangıcı adımı olarak ulusal demokrasi üstüne söyleyecekler bu kadardır.

Türkiye'de kapitalizmin somut analizi

Yoldaşlar, Parti programımız kapitalizmin somut analizine dayanıyor. Tezlerimizde, Türkiye'de kapitalizmin gelişme özellikleri, yapısal bunalım ve bunların devrimci sürece etkileri ayrıntılı olarak işlenmiştir. Kongre bu tezleri tartışacak ve karara bağlayacaktır. Tezlerde dile getirilen, ancak henüz yeterince temellendirilmediği kanısına vardığımız kimi saptamalar olursa bunlar çıkartılabilir, kimileri kongrenin yapacağı katkılarla düzeltilebilir. Burada, kimi yöntemsel sorunlara ve bazı sonuçlara değinmek yeterli olacaktır.

Kapitalizmin analizinde bizim çıkış noktamız, Marksist-Leninist teoridir, onun kapitalizme özgü genel yasallıklara ilişkin öğretisidir, Lenin'in emperyalizm teorisi ve çağdaş dünya kapitalizminin Marksist-Leninist ekonomi politığıdır. Türkiye'de kapitalist gelişme tüm özgüllüklerine karşın bu eşsiz teoriyi tümüyle doğruluyor. Vardığımız sonuç şudur: Türkiye'ye özgü, başka yerde eşine rastlanmayan bir kapitalizmden söz etmek bilim dışıdır. Türkiye'de kapitalizm Osmanlı feodalizminin bağrında doğdu ve giderek egemen üretim tarzına dönüştü. Bugün onun bağrında, sermayenin yoğunlaşması, merkezleşmesi ve tekelleşmesi süreçleri yaşanıyor.

İkinci olarak, kapitalizmin bugünkü gelişme düzeyi ile onun gelişmesinde ana eğilimler arasında doğru bir bağ kurmak büyük önem taşıyor. Yalnızca bugünkü somut verilerden hareket etmekte, gelişimin ana eğilimlerini ikinci öneme

saymak, ülkemizdeki kapitalist gelişmeyi tek yanlı yorumlamaya, onu olduğundan da geri düzeyde göstermeye yol açar. Buna karşılık, gelişimin ana eğilimlerini mutlaklaştırmak ve bugünkü gelişme düzeyini, geçmişle kıyaslamakla yetinmek tersi bir sonuç doğurur; Türkiye'yi kapitalizmin gelişmesinin son aşamasında, tekeli kapitalizm, emperyalizm aşamasında sanmaya yol açar. Öte yandan, üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki diyalektik bağ da kopartmamak gerekir. Türkiye'deki kapitalist gelişmeyi, yalnızca ya da en başta üretici güçlerin gelişkinlik derecesi açısından açıklamak, geri kalmışlığı saptamak yeterli değildir. Bu, örneğin tekeli mülkiyet ilişkisi gözden kaçırma götürür. Ama eğer yalnızca bu üretim ilişkisinin değerlendirilmesiyle yetinilirse, bu kez de, Türkiye'de tekeli mülkiyet ilişkilerinin varlığı Türkiye'nin emperyalist aşamaya geldiği yolundaki yorumlara varabiliriz. Biz, Türkiye'de kapitalizmin gelişme özelliklerini açıklarken soruna çok yönlü yaklaşmalıyız. Analizimizde, Türkiye'ye özgü tüm özellikleri hesaba katmalıyız. Tezlerde yapmaya çalışılan budur. Vardığımız sonuçta gelince, onu şöylece özetleyebiliriz: Türkiye, orta derecede gelişmiş kapitalist ülkeler grubunun alt sıralarında yer alan bir tarım-sanayi ülkesidir. Türkiye'de kapitalizm egemen üretim biçimidir. Üretici güçlerde görece gerilik, çok yapıllık ve bağımlılık Türkiye kapitalizminin özellikleridir. Devlet işletmeleri üzerinde her geçen gün etkisini artıran özel kapitalist tekeli sermayenin konumlarını güçlendirmesi Türkiye ekonomisinde ana eğilimdir.

Üçüncüsü, kapitalizmin gelişmesi-ne ilişkin gerçekçi öngörülerde bulunmak için -ki bu partinin devrimci stratejisi için zorunludur- kapitalizmin eşitsiz gelişme yasasıyla, Türkiye kapitalizminin dünya kapitalist sistemindeki (işbölümündeki) yeri arasında bağlantıya dikkat etmek gerekir. Bu önemlidir. Çünkü emperyalizme bağımlı gelişmek olan ülkelerde kapitalizmin gelişemeyeceği gibi vülger bir sonuç, bizim ülkemizin tarihi tarafından doğrulanmıyor. Pratik eşitsiz gelişme yasasını doğruluyor. Türkiye'de 1960 ortalarından 1970 ortalarına kadar elde edilen büyüme hızları, birçok kapitalist ülkeye göre ileridir. Güncel durum durağanlıkla belirlense de, teorimiz, gelecek için de böyleci gelişmeleri dışlamıyor. Bunda bir de, emper-

yalizmin reel sosyalizm karşısında, Türkiye gibi sömürilen ülkelere kimi ödünler vermek zorunda kaldığını da eklemek gerekiyor. Bu etkenlere karşılık, Türkiye'nin emperyalist sistem içinde bağımlı yeri, kapitalist işbölümünde tarım-sanayi ülkesi olarak aldığı yer (sanayi ürünlerinin tarım zararına eşitsiz değişimi) ve bu yeri nitelikçe değiştirmeye elverecek stratejik hammadde ve enerji kaynaklarına sahip olmaması, onun, gelişmiş kapitalist ülkeler düzeyine pratikte ulaşamayacağını, bu ülkelerle Türkiye arasındaki uçurumun kapitalizm çerçevesinde kalınarak hiçbir zaman kapanamayacağını kanıtlıyor.

Çıkardığımız sonuçlar

- Türkiye'de kapitalizmin gelişme potansiyellerini küçümsemek yanlışır. Kapitalizmin gelişmesiyle kapitalizmin temel çelişkisi, üretimin sosyal karakteri ile ona sahip olmanın özel kapitalist karakteri arasındaki, emekle sermaye arasındaki çelişki daha da keskinleşecektir. Bu çelişkinin yanında, ondan türeyen, tekeli sermayeyle tekeli dışı sınıf ve katmanlar arasındaki çelişki de büyüyecektir. Kapitalist gelişme, toprakta büyük mülkiyetle, köylü yığınları arasındaki çelişkiyi daha da uzlaşmaz duruma getirecektir. Ulusal ezgi altındaki Kürt halkının işbirlikçi oligarşiyile çelişkisi, kapitalizmin bölgesel eşitsizlikleri derinleştiren gelişmesiyle daha da keskinleşecektir.

- Türkiye'de kapitalizmin gelişmesi, onun dünya kapitalist sistemi içindeki bağımlı ve geri yerini değiştiremez. Gelişmiş kapitalist ülkelerle Türkiye arasındaki uçurum Türkiye zararına derinleşmeye devam edecektir. O nedenle, emperyalizmle Türkiye halkı ve ulusal burjuvazi arasındaki çelişki kaçınılmazlıkla keskinleşecektir.

- Bağımlılık, üretici güçlerdeki görece gerilik ve çok yapıllık koşullarında gelişen kapitalizmin

► Arkası 8. sayfada

TKP'nin Sesi radyosuna, Atılım'a TKP'nin sözlü ve yazılı tüm yayınlarına yazı ve haber gönderin, görüşlerinizi iletin. Yollayacağınız mektuplara gizli kalmaması gereken bilgileri kesinlikle yazmayın!

Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 10327
Stockholm-ISVEÇ

Değerli delege ve konuk yoldaşlar,
Türkiye Komünist Partisi Beşinci Kongresini açıyoruz.

Partimizin en yüksek organı toplanmış bulunuyor. Kongrede yurt içi ve yurt dışı parti örgütlerini temsil eden delegeler yerlerini almıştır.

Aramızda kardeş komünist partilerinin temsilcileri de konuk delege olarak bulunuyor. Kongre adına kendilerini en sıcak komünist duygularla kardeşçe selamlarım.

Bundan seksen yıl önce yapılan Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin İkinci Kongresini anımsayalım. TKP 5. Kongresi'nin bu mutlu yıldönümünde yapıyoruz. Kıvançlıyız.

Leninizmin ışığını güzel yurdumuzda yaşatan TKP'nin üyeleri olmaktan daha onurlu hiçbir şey olamaz. Biz 1920 Bakü Kongresinde Leninciydik; 1932'de 4. Kongrede de Leninizmin bayrağını yükseltmiştik. 1983'de 5. Kongrede de Leninizmin yolundayız. Bu gelecekte de değişmeyecektir.

Leninizm, Büyük Sosyalist Ekim Devriminin, Sovyetler Birliği'nin, öteki sosyalist ülkelerin, dünya komünist hareketinin eşiz başarılarında ve savaşımalarında yaşıyor.

SBKP'nin proleter enternasyonalizmine bağlılığının tanırları arasında partimizin de yeri var. TKP, SBKP'nin eşiz dayanışmasına çok şeyini borçludur.

Bir kez daha SBKP'ne duyduğumuz kardeşçe sevgiyi dile getirelim...

Değerli yoldaşlar;
TKP, 51 yıl sonra Kongresini yapıyor...
Türkiye işçi sınıfı için ve halkımız için bu kongrenin tarihsel bir anlam taşıyacağına inancım tamdır.

Kongremizi böyle uzun bir süre yapamamak acıdır. Ne ki, partinin üzerine gölge de düşürmüyor. TKP 51 yıl boyunca, hiçbir gün savaşın dışında kalmadı. Biz komünistler bu dönem boyunca, yaklaşık 25 büyük tutuklama yaşadık. Hepsine göğüs verdik. Her tutuklamadan, her hiyanetten sonra yeniden ayağa kalktık. Bu sevinçli günlere, sayısız kurbanlar, büyük acılar pahasına ulaştık...

Yoldaşlar,
Yitirdiğimiz yoldaşlarımızın anısı önünde parti 5. Kongresinde bir kez daha saygıyla eğilelim...

Mustafa Suphi ve 14 yoldaşımız için, idam sehpasında "Yaşasın TKP" diye haykıran Mesut Yoldaş için, 1951'de işkencede öldürülen Hasan Basri, faşist teröristlerin vurduğu dokumacı Merjem Karakız yoldaşımız için; Barış Yıldırım, Kenan Öztürk, Hüseyin Güzel, Avni Ece, Fevzi Kuruçay, Talip Öztürk, Ali İnsan Özgür, Celalettin Kesim, Mehmet Çakmak, Ömer Özdemir, Ali Arslan, Gürpınar için; halk düşmanı generallerin zindanlarında

Parti başkanı İ. Bilen yoldaşın Kongreyi AÇIŞ KONUSMASI

öldürülen Ahmet Hilmi Feyzioğlu, ve MK'mizin yığıt üyesi Mustafa Hayrullahoğlu için; 4. Kongreden bu yana yitirdiğimiz tüm parti yönetici ve militanları için, sizleri saygı duruşuna çağırıyorum.

Yoldaşlar,

TKP, 1922 yılında yasaklandığı zaman, MK şu tarihsel açıklamayı yaptı: "Uluslararası proletarya ve Türkiye işçi sınıfı varoldukça, TKP yok edilemez."

Şimdi bu açıklama bir kez daha parlak biçimde doğrulanıyor. 1981 Mayısında TKP'yi yok ettik diyen faşist diktatörünün suratına, 5. Kongre bir balyoz gibi iniyor. komünistlerin tutuklanmasından, provokatörlerin saldırısından, dönemlerin hiyanetinden sonra, parti kısa zamanda yeniden ayağa kalkmıştır... Komünistlerin direngenliğini kırmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.

Yoldaşlar,

Tutuklu komünistleri, yoldaşlarımızı, sizlerin adına coşkuyla selamlıyorum. Onların ezici çoğunluğu komünist direngenlik örneğidir. Düşmana boyun eğmemişlerdir. Zindanda parti tezlerini tartışmış, 5. Kongremizin onurlu delegeleri olma hakkını kazanmışlardır. Eski kuşağın zindanlardaki direnme geleneklerini onlar yaşıyor; eskiler gibi komünlerde birleşiyor ve partiyi zindanlarda da yaşıyorlar.

Yoldaşlar;

Birinci Kongre 1920'de Bakü'de yapıldı. Partinin kurulduğu bu günde, kongre, Lenin'i selamladı. Burjuvazi bu kongreye 28-29 Ocak 1921'de kanlı Karadeniz cinayetiyle yanıt verdi.

Parti yıkılmadı...

İkinci Kongre, 1922'de Ankara'da toplandı. Sovyet, Fransız ve Alman komünist partilerinin delegelerini katıldığı kongre Türkiye halkını ulusal kurtuluş savaşına, ateş boylarına katılmaya çağırdı. Komünistler silah elde cepheye giderken, burjuvazinin kongreye yanıtı kongre binasını yakmak, kongre delegelerine silahla saldırmak oldu. Az sonra parti kapatıldı.

1925 yılında TKP Üçüncü Kongresini topladı. Bu kez burjuvazinin yanıtı daha sinsi oldu... Partiyi içerden vurdu, ajanlarını sızdırdı. Partiyeye karşı ikinci cephe açıldı: Likidatörlerin, oportünistlerin saldırı cephesi...

TKP, her iki cephedeki saldırıyı göğüsledi; yeniden örgütlendi, sıralarını likidatörlerden arındırdı. 1932 yılında 4. Kongreyi İstanbul'da topladı...

TKP işte 4. Kongre'den bu yana, varlık-yokluk savaşını dişe diş verdi.

Yoldaşlarım,

4. Kongre çok uzaktaki kaldı, diye düşünenler var... 4. Kongreden sonra geriye ne kaldı diyenler var... 51 yıllık tarihi anlatmayacağım. Bu savları çürüten bir kanıt öne süreceğim.

4. Kongre'nin örgütçülerinden ve delegelerinden Mehmet Bozışık 5. Kongrenin de delegesidir. 5. Kongre, 4. Kongreye böylesine canlı tarihsel köprülerle bağlıdır.

Yoldaşlar,

5. Kongremiz ağır koşullarda toplandı. Amerikan emperyalizminin çığınca gidisi; önmüze barış mı savaş mı sorusunu ivedi bir seçenek olarak getirdi. Ulkemiz faşist diktatörünün ezgisi altında... Kongre savaşa ve faşizme karşı işçi sınıfımızın eline güçlü bir silah verecektir.

Çetin koşullarda örgütlerden delege yoldaşların Kongreye katılması, faşizmin duvarında bir gedik açması...

<https://t.me/yg>

► Arkası 8. sayfada

Halk faşizme ve Evren diktatörlüğüne karşıdır

"6 Kasım seçimleri, faşist diktatörlüğün her araçla desteklediği, milletvekili adayları arasında Başbakan Uslu'nun, bir çok bakanın, Amerikancı ve faşizm yanlısı general ve polislerin yer aldığı cunta partisi MDP'nin ağır yenilgisiyle sonuçlandı. Halkın ezici çoğunluğu, seçim kampanyası boyunca, cuntanın tam desteğini aldıklarını açıklayan bu partiye oy vermeye, gerçekte faşist diktatörlüğe ve üç yıldır izlenen terörün baskılara, idamlara, ABD emperyalizmine kölelik politikasına, silahlanmaya ve emperyalist tekellerin güdümündeki halk düşmanı ekonomik kararlara duyulan tepkiyi dile getirmiş oldu.

Türkiye halkı faşizme, Evren diktatörlüğüne karşı olduğunu gösterdi.

Halkın önünde başka alternatif olmadığı için, oyların çoğunluğu, cuntanın seçimlere katılmasına izin verdiği öteki iki partide toplanmıştır.

Üstelik, 6 Kasım seçimlerinde, seçmen yasını doldurmuş yurtaşların önemli bir bölümü seçim dışı tutulmuştur. Anayasa referandumunu protesto için oy kullanmayan bir buçuk milyon demokratın oy kullanma hakkı ellerinden alınmış, 1977 seçimlerinden bu yana seçmen yasını dolduran yaklaşık beş milyon yurtaş kütüklere yazılmamıştır.

TKP ve tüm cunta karşıtı güçler, seçimlerden önce önerilerine koydukları amaçların bir bölümünü gerçekleştirmiş, özellikle, faşist cuntanın bir numaralı partisine "dur" demeyi başarmışlardır. (...)"

"TKP ve öteki cunta karşıtı güçler, aynı zamanda halkımızı, geçersiz oy kullanmaya da çağırdılar. Bir milyon seçmen bu çağrıyı benimsedi, oy kullanmayan iki milyon seçmen arasından önemli bir bölüm ise sandık başına gitmeyerek seçimleri protesto etti. Bununla birlikte, geçersiz oyların oranı, düzmece seçimi oyununu bütünüyle iflâs ettirecek düzeyde gerçekleşmedi."

MK bildirisi baskı ve antikomünist demagojinin etkisine değindikten sonra şöyle devam ediyor:

"Burjuva muhalefeti", geçersiz oyların yüksek oranda gerçekleşmesiyle ortaya çıkacak olan bunalımdan sınıfsal çıkarları nedeniyle korkuya kapıldı. Bu kararsız tutumlarıyla onlar, cuntaya karşı halk yığınlarını bölmüş oldular, cuntanın yedek partilerinin geçici bir başarı kazanmasına yol açtılar ve cuntanın seçim manevrasını kesin bir şekilde bozguna uğratma olanağını yok ettiler. Aynı zamanda TKP'nin bir dizi açık önerisine karşın, sol güçler seçim öncesinde bu kez de ortak bir platform çevresinde birleşemediler. Sol'un halkın kurtuluşu için bir alternatif yaratabilecek güç olduğu gösteremediler. Yurtdışındaki kimi ortak eylemlere karşın, parçalanmış sol grupların ezici çoğunluğu, ülke içinde seçmenlere ilişkin hiçbir ciddi kampanya yürütmedi. Sol güçlerin bölünmüşlüğü ve eylemsizliği, burjuva muhalefetinin kararsızlığına son verme yolunu tikanayan başlıca etkenlerden biri oldu ve yığınların daha aktif savaşa atılmasını önledi.

Şimdi generaller, düzmece seçimlerin demokratik olduğunu, geçersiz oyların % 6 oranında kalmasıyla kanıtlanamayacağı, böylece uğradıkları yenilgiyi örtbas etmeye çalışıyorlar. Geçersiz oyların çok daha yüksek oranda gerçekleşmemesi, cuntaya, demokrasiye geçildiği yolunda demagojiyi sürdürme ve kendisini parlamenter bir kılıfla gizleme olanağı vermiş, öteden beri cuntayı el altından destekleyen Batılı emperyalist ülkelerin kendi kamuoylarını "Türkiye'de demokrasiye geçildiği" yolunda yanıltmalarına fırsat hazırlamıştır.

demokratik nitelik taşımadığı gün gibi ortadadır.

MDP'nin ezilmesine karşılık, Özal'ın en fazla oyu alması da halkın gerçek eğilimini yansıtmıyor. Çünkü MDP'ye kesinlikle karşı çıkan, böylece cuntaya ve onun hükümetinin politikalarına hayır demiş olan milyonlarca yurtaşın karşısına, Özal ve partisi gerçek yüzünü saklayarak çıkmış, MDP'ye karşıtlığını cunta karşıtlığı gibi göstermiş, rejimin destekçisi olduğunu, MDP ile hiçbir temel sorunda ayrıldığını halktan korkakça gizlemişti."

MK Bildirisi, Özal'ın MDP ile ortaklığını kanıtladık-tan sonra, şöyle devam ediyor:

"Geniş halk yığınları çok geçmeden Özal'ın da iç yüzünü daha iyi anlayacaktır.

Görülüyor gibi, 6 Kasım seçimlerinde cuntanın partisi yeni düşmeğe ve halkın rejimde köklü bir değişim isteği ortaya çıkmış olmakla birlikte, faşizm yıkılmamıştır. Asıl iktidar yine generallerin elindedir. Hükümeti kuracak olan Özal cuntanın yedek adamı, suç ortağı, IMF'nin ajanı ve işbirlikçi oligarşinin temsilcilerinden birisidir.

Böyle olmakla birlikte, kurulacak hükümet, attığı her adımda, cuntanın halk düşmanı politikasıyla, milyonlarca emekçinin küçük ve orta kapitalist işletmecinin değişim özlemi arasında bocalamaktan, değişik emperyalist devletlerin arasındaki çıkar çatışmalarının etkisi altında faşizme, emperyalizm yanlısı sıradan bir liberalleşme eğilimi arasında yalpalamaktan kurtulamaz. 6 Kasım seçimleri rejimin bunalımını çözmemiştir. Tersine artıracaktır.

İşçi sınıfının, halkımızın, ulusal demokratik güçlerin önünde tarihsel bir fırsat duruyor. 6 Kasım seçimlerinde faşist rejimin partisi MDP'ye karşı elde edilen başarıyı, faşizme karşı kesin bir utkuva çevirmenin olanakları artırmıştır. Generaller halktan yedikleri darbenin öcünü almaktan vazgeçemeyeceklerdir. Evren'in seçim sonuçları içine sındırır görünmesine aldanmak, Özal ve benzerlerinin demagojilerine kanmak, ülkenin ve halkın çıkarlarını tehlikeye atmak demektir.

Şimdi görev, parlamenter bir kılıfla gizlenmeye çalışan generallerin gerçekte iktidarı ellerinde tuttuklarını bir fırsatta açığa vurmak, faşizme kesin bir biçimde son vermek için ulusal çapta direnişi hazırlamaktır.

TKP 5. Kongresinin öne koyduğu görevler 6 Kasım seçimleri sonrasında daha da ivedi duruma gelmiştir.

TKP, Evren'in diktatörlüğüne son vermek, Cumhurbaşkanlığı seçimi ve genel seçimleri yenilemek yolundaki demokratik tüm girişimleri destekleyecektir.

TKP, işçilerin, köylülerin, serbest meslek sahiplerinin, gençlerin, kadınların, küçük ve orta kapitalist işletmecilerin kurulacak hükümete karşı ıleriyi süreçlerle talepleri savunacak, bu talepler uğrındaki her tür direnişi sonuna kadar destekleyecektir.

TKP, seçimlerde genel politik affa açıkça karşı çıkan cuntacı MDP'yi yeni düşürmüş olan tüm yurtaşlarımızı genel politik aff için seslerini yükseltmeye çağırıyor. TKP, herkesi, barışı savunmak, ülkemizi bölgede Amerikan jandarması yapma planlarını bozguna uğratmak, Türkiye Kürdistanı'ndaki zorbalığa son vermek, Türkiye ekonomisini IMF'nin ve bir avuç yerli holdingin, büyük toprak sahibinin aralığına çevirme politikasını göğüslemek için tek bir cephede birleşmeye çağırıyor.

MDP'yi ezen halkımız faşist cuntayı da ezecektir.

Asıl görev şimdi başlıyor

● RAŞİT KIZILIRMAK

Kongre başladığında, ülkeden ve yurtdışından gelen yoldaşlarla son üç yıldır haykıramadığımız, ama yaşadığımız parti marşını söylerken, coşkunun yanısıra içinde bir de korku vardı. Düşmanın içten ve dıştan aralıksız saldırılarına karşın ayağa kalkmış, yaralarını tam sarmadan tekrar savaşların içine dalmış bir örgütten Kongreye gelmiştik. Kongre öncesi çalışmalarında, çeşitli düzeylerde olgunlaştırılmış da olsa, Kongrede temsil ettiğimiz örgütlerin görüşlerini, deneyimlerini, bunlar ışığında en temel dersleri ortaya koyabilecek miydik? Kısacası, 51 yıllık görevi yerine getiren bu yüksek forumda, yüklediğim sorumluluğa yarışır bir katkıda bulunabilecek, bu onurlu, o denli de zor görevin üstesinden gelebilecek miydik?

Ama geldik yoldaşlar, bu zorlu görevin de üstesinden geldik. Geldik, çünkü ister ideolojik-politik, ister örgütsel olsun, bu sorunlar, bu sorunlar günlük savaşlar içinde hergün, her adımda karşımıza çıkmıştı. Örgütlerimiz bunların çözümünü, yanıtını araya araya, bula bula ilerlemişti.

Bilen yoldaşın 1977'de bize söylediği şu sözleri hiç aklımızdan çıkarmadık: "İşçi sınıfının gücüne inanmak, devrimin utkusuna inanmak, olayları olduğu gibi görmekle sıkı sıkıya bağlndır. Savaşta gitgeller vardır. Biz bunu yaşadık. Partinin yükselme, gerileme, yerinde sayma, yeniden atılım yapma gibi birbirinden ayrımlı dönemleri olmuştur. Böylesi dönemlerde ne dünyayı gül pembe görüp başlamasına kapılmak, ne de ortalığı kapkara görmek, paniğe yuvarlanmak... Her ikisi de komüniste yabancısıdır".

İşte bu anlayışın ışığında örgütü toparlamaya giriştiyle, ayağa kalktık. Mayıs saldırısıyla örgütlerimiz hem gerçek anlamda hem de moral olarak darbe yemişti. Tepeden gelen darbe ve çözüme örgütün tabanını da dağıttı. İlk saldırıdan kendilerini koruyanların önüne, şu iki yanlış eğilim çıktı: Birincisi, gericiliğin saldırısını ciddiye almamak. İkincisi, "herşey bitti, kenara çekilip kendimi korur, bu dönem bitmesini beklerim" anlayışydı.

Bu iki eğilimin de ortak yanışı, diktatörlüğün yoketmeye çalıştığı örgüt gerçeğini, düşmanın ağır bastığı koşullarda, geri çekilmeye zorunlu olduğunu kavrayamamada

ı yatıyordu. İlk yapılacak olan, kadroları doğrudan saldırının önünde yokolmaktan kurtarmaktı. Bu da ancak örgütlü bir şekilde yapılabilirdi. Sonra, kayıp verecektik, başka yol yoktu. Biz hiç hata yapmamış olsak da, kayıplarımız olacaktı. Hem uzun bir dönem legal olanakların arttığı, bunu kendimizin yarattığı bir ortamda savaşış, hem de kayıpsız geri çekilmek. Bu da olanaksızdı.

Bu dönemde 1981 MK Plenumu elimize güçlü bir silah verdi. Geri çekilme, geçmiş eleştirel gözle değerlendirmeye konularında önümü zü açtı.

Solcu-fraksiyoncu girişimciler, seslerini gericilikten gelen sese kattılar: "TKP bitti". Buna karşı çıkan, biz varız diyen genç kadroları bir süre peşlerinden sürüklemeye başları gösterdiler. Ama sonuçta biten kendileri oldu.

Gericilik, doğrudan saldırının yanısıra moral savaşı, psikolojik yöntemleri de kullandı. Aslı olmayan haberler, dedikodular yalnızca zayıfların, çökenlerin, ihanetlerin öne çıkarılması. Buna karşı da önlemler almak gerekiyordu. İlk başlarda bunun önüne geçemedik. Çünkü örgütün geriye kalan kadrolar daha toparlanmamış, bağlar yeterince kurulamamıştı. Kim kimdir, nedir, belli değildi. Kurulan bağlar zayıftı,

en önemlisi güven unsuru yeterince yoktu.

O zaman yapılacak iş, güvenilir kanallardan ilerlemektir. Taşdığı sıfat ne olursa olsun, geçmiş dönemde yüklediği sıfat ne olursa olsun, gericiliğin saldırısına, ortalığı toz dumana katmasına karşın, kendine, birbirine güven duygusunu, partiye güven duygusunu yitirmemiş, kulağını burjuvaziye değil, TKP'nin Sesi'ne vermiş yoldaşlardan işe başlamak gerekiyordu. Biz de öyle yaptık.

Bağlar, olanaklar ölçüsünde titizlikle kurulurken, doğal olarak eleştiriler mekanizması başladı. Eleştirinin önu açtı, ama eleştirinin amacı ne olmalıydı? Eleştiri, özeleştiriyi de içerirse, nesnel ve öznel yanları da birlikte ele alsıra, partinin gereksinim duyduğu eleştiri olabilir. Kendini partiden saymayan ama partiyi eleştirenler de çıktı. Anti-parti diyebileceğimiz bu eğilim, başlıca sınavdı bizim için. Biz, doğrusuyla, yanlışıyla TKP'nin örgütleriydik. Yapılan hataları biz yaptık. Zaten bu anlayışa erişmeseydik, doğrusunu da biz yapacağımız diyen örgütler olabilir miydik? Her şeyi reddedenler, sonuçta ister istemez kendilerini de reddediyorlar, savaşın dışına düşüyorlardı.

Yaşam da, sınıf savaşı da durmuyor, duramaz. Sınıf savaşının bize dayattığı, gericiliğin hergün, her fırsata salıhını göğsümüze dayayarak sorduğu sorunun cevabını veriyorduk: Bütün bunlara rağmen

► Arkası 8. sayfada

Deniz yoldaşlarımızda

Faşist cunta, bir yıl önce Kasım ayında, TKP MK üyesi Deniz yoldaşı yokettiğini sanıyordu. Ama Deniz yoldaş TKP 5. Kongresindeydi... Ona güç kattı. Göğüslerinde onun resmini taşıyan delegeler, "Deniz yoldaş parti örgütü" adını almak için yarışan örgütlerimizden coşkulu haberler, selamlar ilettiler. 5. Kongre, adını Deniz yoldaşın verdiği, İstanbul İl örgütü organı "Proleter İstanbul" gazetesini coşkuyla alkışladı. Delegeler Deniz gibi yiğit ve özverili olmaya ve içtiller. 5. Kongre, kararlarında, ölümsüz Deniz yoldaşı TKP MK üyesi olarak selamladı. Onun, uğrunda canını verdiği TKP'yi güçlendirerek, onun anısını her zaman canlı tutmaya karar verdi.

TKP 5. Kongresi, Deniz yoldaşın katledilişinin birinci yılında, komünistler, işçi sınıfımız ve halkımız adına onun katillerine indirilmiş güçlü bir şamardır.

5. Kongre toplandı

►Başı 1. sayfada

zeyleride temsil edildi. Delegelerin %42'si kişilerden, %58'si aydınlar-
dan oluşuyordu. Kürt delegelerin oranı
ise %11'di. Yaş ortalaması 36 olan
delegelerin, ortalama parti stajı 9
yıldı. Kongre delegelerine temel olan
"Mustafa Suphi 100. Yıl Tezleri"
nın tartışılmasına, partimizin ge-
çmekte çalışmalanının değeri-
lendirilmesine kongre öncesinde tüm
parti örgütleri aktif olarak katıldı.
Kongre öncesinde bir dizi parti
konferansları yapıldı. Böylece 5.
Kongre illegal bir parti için olanak-
lı en demokratik uygulama ile
toplandı.

TKP 5. Kongresi Parti Başkanı
İ.Bilen yoldaşın konuşmasıyla açıl-
dı. Daha sonra Türkiye Komünist
Partisi Merkez Komitesi Genel
Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş
TKP MK'nin Çalışma Raporu'nı
okudu. 4. Kongreden bu yana tüm
parti çalışmasının sorumluluğunu

üstlenen Çalışma Raporu, ülkedeki
ve dünyadaki güncel durumu çö-
zümledi, partinin önünde duran gö-
revleri açıkladı. Yeni program tas-
laşımını gerekticilerindi.

Kongre, Çalışma Raporu'nun, Tez-
leri, yeni Parti Programı'nı ve Tü-
züğü'nü tartıştı, geliştirdi ve son
biçimini verdi. Partinin önündeki
somut görevlere ilişkin bir dizi
karar aldı. Yeni Merkez Komite-
sini seçti. Merkez Komitesi ilk
toplantısında İ.Bilen yoldaşı Parti
Başkanlığına ve Haydar Kutlu
yoldaşı Merkez Komitesi Genel
Sekreterliğine getirdi.

Kongre baştan sona büyük bir
devrimci coşku ve yoldaşlık hava-
sında geçti. En karmaşık teorik,
pratik ve örgütsel sorunları gö-
rüşen kongre tüm kararlarını oybir-
liği ile aldı. Partinin ideolojik,
politik, örgütsel birliğini sağlam
temellere kavuşturdu.

Bugün en ağır koşullarda yil-
gınlığa kapıldımız yığıtçe sava-
şın gencecik komünistlerle, parti-
nin 4. Kongresine katılmış ve par-

tiye, işçi sınıfına, onun: utkusuna
olan inancı yarım yüzyıl bir nilim
sarsılmamış yoldaşlar, 5. Kongrede
"Daha güçlü TKP!" belgisini bir-
likte haykurdılar.

Kardeş komünist partiler, kon-
greye katılan temsilcileri ve gön-
derdikleri mesajlarla kongreye güç
kattılar. 5. Kongre kardeş partiler-
le Marksizm-Leninizm ve prole-
ter enternasyonalizmi temelindeki
sıkı birliği daha da güçlendirmek
için her çabayı gösterme kararı
aldı.

5. Kongre, TKP'nin Türkiye işçi
sınıfının tarihsel bir kazanımı oldu.
Emperyalizme ve iç gericiğe karşı
savaşımızdan birgün bile geri durma-
mış olan TKP'nin şanlı tarihinde
yeni bir sayfa açıldı. Türkiye Komü-
nist Partisi güçlenmeden halkın,
ülkenin hiçbir canalıcı sorunu kalıcı
bir çözüme ulaştırılmaz. Komü-
nistler bu bilinçle 5. Kongre karar-
larını yaşama geçirmek için her
özveriye göstereceklerdir.

Türkiye Komünist Partisi şimdi
daha da güçlüdür.

1 KASIM 1983

TKP MK

5. Kongre'nin halkımıza...

►Başı 1. sayfada

TKP cuntanın yasaklar zincirini kıran tek partidir.
Kongremize fabrikalardan, köylerden delegeler geldi.
Kongre dünyanın, ülkemizin, halkımızın sorunlarını,
bunların çözüm yolunu günlerce tartışıp göniştü. Somut
görevleri ortaya koydu.

Faşist generaller basını susturdular. Ama bizi sustu-
ramıyorlar. Partimizin radyosu hergün cuntanın kırılı,
halk düşmanı yüzünü, oyunlarını, yalanlarını halka açık-
lıyor. Gazetemiz Atılım, tutuklanmayı, ölümü göze alan
yığıt dostlarımızı eyleyle, düzenli olmasa da, sizlere ulaşıyor.

Yurttaşlar,

TKP 5. Kongresi size sesleniyor: Yitirilecek zaman
kalmadı. Siz dur demezseniz düşmanın duracağı yoktur.
Düşman başta atom roketleriyle dünyamızı yoketmek
isteyen Amerikan emperyalizmidir. İçerde vatani emper-
yalizme satan bir avuç parababası ve onların desteklediği
faşist diktatörlüktür.

Amerikan saldırsını dizginlemeden, faşist Evren dik-
tatörlüğünü yıkmadan, onun yerine ulusal demokratik
güçlerin ortak hükümetini kurmadan, halkımızın, ülke-
min hiçbir sorunu çözülmez.

Bu amaca varmak için TKP tüm halkımızı, Amerikan
emperyalizmine ve onun kuklası faşist diktatörlüğe karşı
ulusal çapta direnişe hazırlanmaya çağırıyor. Yitirdiği-
miz ekonomik, demokratik haklarımızı ancak direnerek
geri alabiliriz.

Kemer sıkma politikasına, Amerikan köleliğine, ya-
saklar rejimine karşı, iş için, ekmeğin için, toprak için,
insanca yaşama ve çalışma koşulları için, ücretlerimiz-
maaslarımız-ürün bedellerimiz, sendikal haklarımız için,
düşünce, öğrenim ve bilim özgürlüğü için, örgütlenme
özgürlüğü için, küçük-büyük demeden her hakkımız için
direnelim! Kürt halkı üzerindeki baskılara karşı çıkalım!
Amerikan jandarması olmasın, bir nükleer savaşta kül ol-
ma tehlikesine karşı direnelim!

İşçiler,

Halkımızın kurtuluşu için savaşımızda ana görev size
düşüyor. Sömürü ve baskıya karşı yıllardır verdiğiniz
savaşımızda kazandığınız deneyimler, birleşik savaşımlar

Sizin her direninizin en geniş yığınların desteğini kaza-
nacak, onlara cesaret verecektir.

Yurttaş,

Ulusal çapta direnişin ilk adımı cuntanın aldatma-
ca, göstermelik seçim oyununu bozmak için at! Faşist
rejime sivil bir örtü örterek, baskı ve sömürüyü daha da
artırmak istiyorlar. Seçimlerden sonra durum daha iyi
olmayacak. Seçimlerde cuntanın sana zorla dayattığı
partilere geçersiz oy ver! Üçüne de vur!

Her olanağıyla orduya seslen! Asker kaputu giymiş
çocuğuna anlat: Silahını halka değil, düşmana, Amerikan
emperyalizmine çevirsin.

Yurtsever subay, assubay ve erler,
Amerika'nın bölgemizdeki jandarması olma onursuz-
luğuna karşı çıkın!

Barış, bağımsızlığı, halkın çıkarlarını savunun!
Tutuklu ilericiler, yurtseverler, yoldaşlar, dostlar,
Cuntanın kaleleri olan zindanlarda sizin direninizin
ve birliğinizin korku duvarlarını yıkıyor. TKP, polisin,
işkencecilerin pençesine bırakılmanıza izin vermeye-
cektir. Bunun önlemek için her olanağı kullanacaktır.

Yurtdışındaki politik göçmenler,

Sizleri ailelerinizden, çocuklarınızdan, yurdundan
koparan cuntaya karşı maddi ve moral her güçlüğü yene-
rek dipdiri ayakta kalmamız ve savaşmamız, cuntaya in-
dirilmiş bir darbедir.

Yurtdışında çalışmak zorunda bırakılmış işçiler,
Roketlere karşı savaşıma daha aktif katılın. Sizle-
rin, politik göçmen kardeşlerinle birlikte yükseltece-
ğiniz dayanışma, Türkiye'de demokrasi için savaşanlara,
politik tutuklulara ve ailelerine en büyük destekdir.

TKP 5. Kongresi, emperyalist saldırılarına, faşizme,
sömürü ve baskıya karşı olan herkesi birliğe, omuz
omuzla savaşa çağırıyor.

Komünistler bu savaşın bir neferi olacaktır.

Haydi görev başına!

Türkiye Komünist Partisi
5. Kongresi

Parti Programı üzerine

►Başı 2 sayfa

bunalımı yapısaldır ve süredir. Türkiye'de kapitalizmin görece barışçı ve istikrarlı gelişmesi söz konusu olamaz. Tersine o, ancak tüm çelişkileri daha da keskinleştirerek gelişebilir. Öte yandan reel sosyalizmin güçlenmesine karşılık, dünya kapitalist sisteminin genel bunalımının derinleşmesi devresel bunalımların genel bunalıma içiçe girmesi, bir bütün olarak dünya kapitalist sistemini istikrarsızlaştırıyor. Reel sosyalizmin gücü karşısında, emperyalist ülkelerin politikasında sürekli zigzaglar ortaya çıkıyor. Bu durum, emperyalizmin saldırgan askersel blokuna bağlı olan Türkiye'nin sosyal, ekonomik ve politik istikrarsızlığını olağanüstü artırıcı bir etken oluyor.

Tüm bunlar, devrimci sürecin güçlenmesine, buna karşılık eşitsiz ve

çelişkili gelişmesine; sınıf savaşımının artan ölçüde sertleşmesine; değişik sınıf ve katmanların devrimci sürece katılmasıyla, onun temelinin gelişmesine, buna karşılık istikrarsız öğelerin olumsuz etkilerde bulunmasına, devlet erkini sınıfal tabanın daralmasına ve egemen oligarşinin yönetime zorluklarına, buna karşılık devlet erkini artan ölçüde geriletilmesine, militaristleşmesine ve saldırganlaşmasına; sosyal, politik bunalımların birbirini izlemesine neden oluyor ve olacaktır.

Biz bu analizden, parti strateji açısından çok önemli sonuçlar çıkartıyoruz.

Birincisi, Türkiye'de sosyalizm için minimum maddesel ön koşullar vardır. Bu, devrimin bütünsel tek bir süreç olarak gelişmesinin nesnel temeli olacaktır.

Asıl görev şimdi başlıyor

►Başı 6. sayfa

savaşmaya kararlı mısın? Var mısın? Yok musun?

Biz varım diyenlerle yürümek zorundaydık. Gerileyen, sarıslan, savrulan unsurlara yardımcı olmanın, ayağa kaldırmamanın da, partinin içinde savaşımı koştan zate güçleri değerlendirmenin de yolu buradan geçiyordu. Varım diyenlerle, anti-parti eğilimleri, lafazanları, fraksiyoncuları ayırtlamak için tek ölçüt vardı elimizde: Küçük iş-büyük iş ayrımı yapmıyorsunuz, aldığınız işi yapınlar. Bu, bundan sonra da böyle olacaktır.

Toparlanma sırasında, emperyalizmle birlikte iç gericiliğin ideolojik saldırısına da göğüs germek zorunda kaldık. Komünistleri yok etmenin olanaksızlığını bilen gerici, antisovyetizm silahını kullandı. Bozguncu, fraksiyoncu unsurlar, uğrulan kayıpları SBKP'nin Leninici çizgisine, oradan TKP'ye bağlamakta gecikmediler. Sonuçta bu silah da geri tepti. Bu saldırdı, bizi yıldırmak yerine, verdiğimiz haklı savaşın boyutları, keskinliği konusunda bizi uyardı. Bütün öfkeleri, baskıları ve sömürüye karşı verilmiş ve verilmekte olan savaşların yenilgi ve zaferlerini, ihanet ve kahramanlıkları aldı, önümüze serdi.

SBKP'nin Leninici çizgisine bağlılık, TKP'nin vazgeçilmez niteliğidir. Komünistler, antisovyetizmin halkın davasına düşman olanların silahı olduğunu bu dönem boyunca bir kez daha gördüler.

son üç yıllık savaşımın ateşinden geçmiş örgütler, komünistler, 5. Kongreye giden yolun döşenmesinde olduğu kadar, Kongrenin yeni bir dönemi açacak olgunlukta geçmesinde de üzerlerine düşen görevi yerine getirdiler. Cuntanın "yok ettik", bozguna uğratma da "kaçtılar bittiler" gültülerini soğukkanlılıkla aşarak ayağa kalkmak, Kongreye katkıda bulunmak, örgütümüz için onur kaynağıdır. Şimdi her yoldaş, her örgüt Kongre belgelerinde kendi görüşlerini, kendi deneyimlerinin yankılarını, bunların Marksist-Leninist sentezini bulacaktır. 5. Kongre, eski-yeni kuşak komünistlerin savaşımalarının ürünüdür. Biz, kavga da, kongrede de beraberdik. 4. Kongreyi örgütlemiş yoldaşlar vardı aramızda. Bu, bir rasanlı değil, TKP'nin şanlı tarihini ta kendisidir.

Asıl görev şimdi başlıyor. Kongre kararlarını yaşama geçirmek. Bunun güvencesi, yine bizleriz. TKP'nin kadroları ve örgütleridir. Kongre kararlarının en kararlı takipçileri, en özverili uygulayıcıları olmalıyız. Şimdi her yoldaş, Mustafa Suphi'lerin partisinin bir üyesi, bir komünist olmak, Deniz yoldaş "yoldaşım" diyebilmenin onurunu koruma, bunu daha da yükseltmek için daha özverili, daha disiplinli, daha yaratıcı bir çalışmaya hazır olması gerektiğini biliyor.

5. Kongrenin önümüze koyduğu ulusal çapta bir direniş için daha güçlü TKP hedefi bu yönü gerektirir.

İkincisi, Türkiye kapitalizminin bağrındaki çelişkiler yumağı, devrimci sürecin başlıca iyi aşamaya ayrılacağı (antiemperyalist, demokratik halk aşaması ve sosyalist aşama) gösteriyor.

Üçüncüsü, Türkiye kapitalizminin derin istikrarsızlığı ve onun yol açtığı politik üst yapıdaki istikrarsızlık, devrimin ilk aşamasının kendi içinde (o andaki güçler oranının zorunlu kıldığı özgül hedeflere belirlenen) basamaklardan geçerek tamamlanacağı gösteriyor.

Dördüncüsü, devrimin itici güçlerinin tek bir cepheye birleşmesi hem olanaklı, hem de zorunludur. Öte yandan devrimci sürece katılanların çıkarı, sosyalist ükelerle bağlaşıklık kurmayı gerektiriyor.

Beşincisi, devrimci sürece katılan ya da katılacak olan proleter olmayan sınıf ve katmanların çıkarlarının işçi sınıfının çıkarlarıyla yakınlaşması ve devrimin potansiyel güçleri arasında giren ulusal burjuvazinin ardıcılığı, istikrarsızlığı, işçi sınıfının öncülüğünü hem olanaklı hem de zorunlu kılıyor.

Altıncısı, devlet erkini artan gerileşmesi ve emperyalizmin Türkiye üzerindeki hegemonyası koşullarında ortaya çıkan derin bunalımlar devrimin barışçı yoldan gelişmesini engelliyor.

Yedincisi, bütün bunlar, devrimci süreçte subjektif faktörün taşıdığı büyük ve artan önemi kanıtlıyor ve devrimin politik ordusunu hazırlamada temel sorunun TKP'yi güçlendirmek olduğunu ortaya koyuyor. İşte geçtiğimiz on yıl bize bu sonuçları çıkartma olanağı veriyor.

Açış Konuşması

►Başı 4. sayfa

İktidarlilik işkenceyle, tutuklamayla, provokatörlerle kongreyi önelememiştir.

Eski kuşaklar 4. Kongreden bu yana, tam 51 yıl boyunca savaştlar...İyi günlerimizi görenlerimiz, bu günlerimiz görenlerimiz ne aca ki az oldu... Ama, bu günleri görmeden gözlerini yumanlar hiçbir zaman geleceğin çok daha iyi olacağından umutlarını kesmediler...

Onlar Lenin'in şu güzel anlamlı sözlerine inanmışlardı:

Biz babalarımızdan daha iyi savaşıyoruz. Oğullarımız da bizden daha iyi savaşacaklar ve utukuya ulaşacaklardır.

Yaşasın 5.Kongre!

Yaşasın Marksizm-Leninizm!

Yaşasın proleter enternasyonalizmi!

Yaşasın TKP!

Kongrenin Temsil Yeteneği ve Bileşimi Üzerine Rapor

Değerli yoldaşlar,

5. Kongre delegelerinin yoklaması yapılmıştır... Yapılan yoklamada, Kongre delegeleri bileşiminin yurtiçi ve yurtdışı parti örgütlerimizi üst, orta ve alt düzeyde tam olarak yansıttığı ve temsil yeteneğinde olduğu saptanmıştır.

Delegelerin belirlenmesinin, parti tüzüğüne, Merkez Komitesi ve Politik Büro kararına uygun olduğu, gizlilik koşullarında olanaklı olan en demokratik yöntemlerle yapıldığı ve parti güvenliğinin titizlikle gözetimine alındığı anlaşılmıştır. •

Ayrıntılı veriler şöyledir:

5. Kongre delegelerinin:

Yaş ortalaması: 36'dır. En genç delegeler 22, en yaşlısı 82 yaşındadır.

Delegelerin sınıfsal durumu şöyledir: % 42 işçi, % 50 aydın, teknik eleman, öğrenci, % 5 devlet memuru, % 3 serbest meslek.

Kongre delegelerinin ulusal kökenlere göre bileşimi: % 60 Türk, % 22 Kürt, % 18 Laz, Arap, Arnavut, Çerkez, Boşnak, Gürcü ve Azeri.

Delegelerin eğitim durumu şöyledir: % 13,5 ilk ve orta, % 36,5 lise, sanat ve meslek, % 50 yüksek.

Kongre bileşiminde kadınların o-

ranı % 11'dir.

Delegelerin parti stajı: ortalama 9 yıldır...

Delegelerin çalışma alanları arasında: % 30 örgüt, % 12 ajitasyon-propaganda, % 36 sendika, teknik eleman ve yığın örgütleri, % 14 gençlik, % 5 kadın, % 2 barış, % 1 köylülük yer tutuyor.

Delegelerin bugüne kadar çalıştığı tüm il ve bölgeler ele alınrsa: % 61 memleket, % 39 Batı Avrupa ya yer tutuyor...

(... işaretleri yerler konspirasyon nedeniyle yayınlanmayan kimi bölümleri gösteriyor).

► Başr 10. sayfada

yan kongre hazırlıkları, tezlerin son derecede geniş bir ölçüde, ama ne yazık ki, gizliliğin gerektirdiği dar bir zaman dilimi içinde tartışılmasıyla sürdü. Örgütlerden gelen sonuçlar -ki sayısız öneri söz konusu oldu- bir dizi parti örgütlerinin konferansının oluşturduğu ulusal konferansta gözden geçirildi. Bu konferanslara, farklı görüşleri olan ve hatta partiden belirli bir süre uzaklaşmış olan yoldaşlar da katıldı.

Kongre tüm çalışmaları boyunca belgeleri inceledi, tüm parti örgütlerini temsil eden delegeleri ayırmızsız, bu çalışmaya aktif olarak katıldı. Tüm bu tartışmalar boyunca belgelere çok önemli katkılar yapıldı. Böylece, partinin tezleri, programı, tüzüğü ve aldığı tüm kararlar, bütün parti örgütlerimizin kolektif ürünü oldu. Tartışmalar, parti örgütlerinin ideolojik düzeyini yükseltti ve bu açık bir biçimde, partinin bütün belgelerine yansdı. Kuşkusuz biz, karar altına aldığımız tüm belgelerin hiç eksiksiz, her yönüyle tamamlanmış belgeler olduğu abartmasına düşmemeliyiz. Daha da geliştirecek, iyileştireceğiz.

Kongre hazırlık çalışmaları ve 5. Kongre, TKP'nin politik, ideolojik ve örgütsel birliğini yansıttığı gibi, bu birliğin pekişmesinde yepyeni bir dönüm noktası oldu.

Tüm kararlar oybirliği ile alındı. Yeni yönetime, eski yönetim ve 5. Kongre tam güven temelinde güçlü bir otorite verdi.

Bütün bunlar, TKP'nin organ toplantılarının, kongrelerinin göstermelik olduğu, parti içi demokrasisinin yerine, sözümona "resmi" yöneticilerin tepeden inme buyruklarının geçerli olduğu yolundaki antikomünist görüşlere, Erdal ve Yürükoğlu ikilisinin karaçalmalarına sert bir yanıt oldu.

Şimdi yoldaşlar, dürüst hiçbir devrimci kongremizi demokratik olmamakla suçlayamayacaktır. Ama bize öyle geliyor ki, şöyle bir soru daha doğru olacaktır: Derin gizlilik koşullarında bir parti için böylesine geniş bir demokratik uygulama lüks değil mi? Bu soruya her zaman tam ikna edici bir yanıt bulamasak bile, her ne olursa olsun bu kongre çalışmalarımızın geniş bir demokratik uygulama ile yapılmasından gerçekten kazançlı çıkmış durumdayız. Derin gizlilikte, olağanüstü baskı koşulları altında olan illegal bir parti için bu kongremizin yeni bir deney getirdiği kanısındayız.

Yoldaşlar,

Artık tartışılmadık hiçbir şey kalmadı. Şimdi, bu

KAPANIŞ KONUSMASI

kapıdan çıkıldığı andan sonra iş başlıyor. Aldığımız kararları yerine getirmek için şimdi bize gerekli olan çelik bir parti disiplini ve kararlı bir savaşımdır. Farklı görüşlere ortaya çıkan bulanak ve karmasık koşullarda yolunu şaşırın, sallantı geçiren kimselere, hatta fraksiyoncu yeltenişlerde bulunanlara gösterilen hoş görüş dönemi kesinlikle sona erdi. Böylelikle artık hepimiz, yurtiçi parti örgütlerinden bir delegeye yoldaşın sözleriyle şöyle soracağız: "Var mısın, yok musun?"

Değerli yoldaşlar,

5. Kongremiz, partinin uğradığı ağır kayıpların yaralarını yeniden sardığını, yıkılmak istenen parti birliğini yeniden pekiştirdiğini, yeni uluslararası ve ülke içi duruma uygun ve halkımıza umut veren bir eylem kılavuzuyla silahlandığını, sonuç olarak, TKP'nin çok daha büyük bir güçle, işçi sınıfının, yığınların antiemperyalist, demokratik savaşımının başına geçmeye hazır olduğunu dosta-düşmana göstermiş bulunuyor.

Partimizin son derecede ağır bir durumdan bugünkü duruma yükselmesi, en başta Marksizm-Leninizm'e ve proleter enternasyonalizmine en zor anlarda bile sarsılmazcasına bağlı kalışıyla açıklanabilir. Sorusu da açık ki, eğer TKP, uluslararası komünist hareketinin kopmaz bir parçası olmasaydı, eğer kardeş partilerinin en başta SBKP'nin partimize gösterdiği derin enternasyonalist dayanışma olmasaydı, parti önünde duran görevlerin hiçbirisini çözemezdi.

Katılan delegelere baktığımızda kongremizin tüm partiyi yansıtan bir ayna olduğunu görürüz. Kongreye bakan her üye orada kendini bulacaktır. Türkiye işçi sınıfının en bilinci evlatları, gençliğin savaşan temsilcileri, kadın hareketinin militanları, yurtdindeki ve yurtdışındaki değişik savaş alanlarından gelen, ama, herbiri en az diğeri kadar onurlu görevler yapan delegeler, bizim şu inancımızı daha da pekiştirdi: Parti, örgütün her düzeyinde sağlam ellerdedir. Mustafa Suphi'nin 1920'de yükselttiği TKP'nin 63 yıllık bayrağını devralan ve arasından Deniz yoldaş gibi yiğit bir komünisti yaratan bu kuşak, Türkiye'de işçi sınıfının, halkın devrimini utkuya ulaştırması yeteneklidir. Bu tarihsel görevi bizden sonrakı kuşaklara bırakmayacağız. Onlara yeni dünyayı kurma görevini bırakacağız.

Yoldaşlar, 5. Kongre Yaşasın TKP!

TKP MK Genel Sekreteri
H. Kutlu yoldaşın 5. Kongre

KAPANIŞ KONUŞMASI

Yoldaşlar,

Kongremiz uzun, yoğun ve yorucu bir çalışmadan sonra kapanıyor. Kongrenin başarısı için tüm yoldaşlar çaba harcadılar. Bütün delege yoldaşlara, kongre komisyonlarına ve 5. Kongre prezidyumuna teşekkür ederim.

Yoldaşlar,

5. Kongre kendinden beklenen görevleri tümüyle yerine getirdi mi? Bunu anlamak için, onun hangi koşullarda toplandığına bakmak yeterli olacaktır.

Burada, uzun boylu uluslararası duruma yeniden değinmek artık gerekmiyor. Fakat, şurası açık ki, TKP 5. Kongresi, insanlığın bugüne kadar tanık olmadığı son derecede tehlikeli uluslararası koşullarda toplandı. Kongre bu koşullara uygun bir çizgi geliştirdi mi? Buna kesinlikle, "evet" diyoruz. Parti, programında barış uğrundaki savaşımın birincil önemdeki yerini özellikle vurguladı ve bugünkü ivedi görevlerimizi gösterdi. SBKP MK Genel Sekreteri Yuri Andropov yoldaşın belirttiği gibi, şimdi ABD emperyalizmine, yumuşamayla baltalama niyetinden vazgeçmek istemeyen emperyalistlere, barışı dayatmak için çok daha aktif savaşma atılmak gerekiyor. Kongre, tüm partiyi bu ruhta eyleme çağırduğuna göre, 5. Kongre en temel uluslararası görevini yerine getirmiş bulunuyor.

5. Kongre, faşist diktatörlük koşullarında toplandı. Kongre "Faşist diktatörlüğe son! Barış ve ulusal demokrasi için!" belgisini yükseltti ve bu belgi altında çalışmalarını sürdürdü. İşçi sınıfının, halkın, diktatörlüğe karşı bütün güçlerin önündeki görevleri, savaş yolunu aydınlattı. Ortaya somut bir savaş planı koydu. Özetlemek gerekirse, bu plan, milyonlarca emekçi, halk yığınlarını, bütün cunta karşıtı güçleri somut amaçlar için, işsizliğe, pahalılığa, topraksızlığa, işkenelere, tutuklamalara, baskınlar her türüne, Kürt halkı üzerindeki şovenist zorbalığa karşı, ulusal çapta bir direnişe hazırlamaktır. İvedi görev faşist diktatörlüğü yıkmaktır. Partimizin dolayısı amacı, politik erki işbirlikçi oligarşinin elinden almak, en geniş ulusal demokratik güçlerin hükümetini kumak, ulusal demokrasiyi gerçekleştirmektir. Geniş bir cephe için tüm bu çizgi gerekli temeli hazırlamıştır. Böylece kongre ulusal alandaki görevlerini de başarıyla çizmiş bulunuyor.

Değerli yoldaşlar,

Bu temel politik görevleri başarmak, barış uğrundaki savaşımı, diktatörlüğü yerle bir etme amacını başarıya ulaştırmak, ancak çok zor, çetin koşullara karşın, gözümlüğün önünde büyüyen yeni olanakları sonuna kadar kullanmakla, güçlü bir TKP için aralıksız çalışmalarla olanaklıdır. 5. Kongre, bu ana halkaya sıkıca sarılmış ve partinin güçlenmesine katkıda bulunmuş mudur? Bu soruya yanıtımız açıktır. Kongre her şeyden önce bu görevi yerine getirerek üzerine düşen tarihsel görevi yüzünün aklıyla başarmış bulunuyor.

Kongreye delege gönderen yurtiçi ve yurtdışı parti örgütlerimizin bizi coşkuyla ayağa kaldıran temel belgisi "5. Kongre-Daha Güçlü TKP!" belgisi oldu. Hiçbir kayı duymaksızın yoldaşlar, bu kürsüden dosta, düşmana şu gerçeği açıkça ilan edebiliriz:

TKP, şimdi daha da güçlüdür. Şimdi görev, bu güçle TKP'yi işçi sınıfımız ve emekçi halkımızın sempatisini, geniş desteğini kazanmış bir parti düzeyine yükseltmektir.

5. Kongre partiyi, onun güçlerini yeniledi. Şimdi biz yeni ve daha güçlü bir TKP var dersek, durumu abartmış olmayız. Bunu anlamak gelecekteki başarılarımızla

mak için yararlıdır.

Gerçi, 5. Kongrede, 51 yıl sonra toplanan bu kongrede delegeler, Merkez Komitesi'nin çalışmalarını sorumluluk duygusu ile eleştirdiler. Ama bu sorumluluk duygusu kimseyi yanıltmasın ve gevşetmesin. Çünkü, kongrenin MK çalışmalarını karşıındaki tutumunda, geçtiğimiz zor dönem dikkate almaktan başka hiçbir kaygı yatmıyor. Öyleyse şimdi görev alan yoldaşlar, Merkez Komitesi'ne seçilen üyeler, yaptıkları çalışmaların şimdikiinden çok daha kapsamlı ve eksiksiz hesabını vermeye bugünden hazır olmalıdırlar. Elbette bu Kongrenin istemidir ve her düzeydeki yöneticiler için geçerlidir.

Elde edilen kazanımın boyutlarını kavramak, kongrenin tüm parti düşmanlarına, provokatörlere, sallantılı öğelere karşı kazandığı zaferi kavramak için, izin vererseniz, kongre öncesinde, geçtiğimiz aylara göz atmak istiyorum.

Generallerin 1981 Mayıs saldırısından 1983 başlarına kadar parti çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kaldı. Ağır tutuklamalar hem olanakların daralmasına, parti güvenliğinin sağlanmasına yol açtı, hem de kimi kadrolarımızın partiyeye olan güvenini sarsıcı sonuçlar doğurdu. Bu ortamda, bazı örgütlerimizden sıralarında fraksiyoncular, antiparti öğeler yıkıcı eylemlere giriştiler. Parti üst yönetiminden birinin hıyaneti bu gibilerle malmaze oldu. Kimileri de, belki tutar düşüncesi ile fraksiyoncu yeltenişlerde bulundular.

Bu ortamda, partiye yürekten bağlı bir çok yoldaşın kafasında kaçınılmazlıkla sorular doğdu. Bunlara zamanında yanıt verilemedi. Ülke içinde, parti merkeziyle bağların sık sık kopması, MK'nin partinin iç durumu hakkında örgütleri bilgilendirme görevini yerine getirmekteki zayıflığı bu durumun oluşmasında rol oynadı. Yurtdışında da partinin sağlıklı kadroları arasında benzer tereddütler ortaya çıktı.

Değerli yoldaşlar,

TKP, parti içi bu karmaşık durumdan, parti örgütlerimizin, kadrolarımızın olağanüstü özverileri ve partiyeye olan sarsılmaz inançları sonucunda hemen hemen ciddi hiçbir yıkıma yol açılmaksızın, hatta tam tersine sıralarımızın arınması ve daha da güçlenmesiyle çıkmayı başarmıştır.

Bu dönem boyunca parti, gerçek parti düşmanıyla, durumu kavrayamayan, haklı eleştirilerine yanıt alamayan parti üyesini birbirine karıştırmamak için elden gelen dikkati ve esnekliği göstermeye çalıştı. Bu soğukkanlı ama ilkel tutum bu sonucun alınmasında rol oynadı.

Partiyi kendi içine kapanık durumdaki çıkartmada Nisan 1983 MK Plenumu ve Politik Büro'nun genişletilmiş toplantısı dönemeç noktalarını oluşturdu. Şimdi biz, deneyimimizin gene bir ders çıkarabiliriz: Parti içinde ortaya çıkacak her türlü parti düşmanı grüşieme -ki bu kongre sonrasında da beklenmelidir- sonu gelmez tartışmalar dalarak değil, bütün partiyi çok daha büyük bir enerjiliye sınıf düşmanlarına karşı savaşa kaldıracak en ağır darbeyi indirebiliriz. Partinin ideolojik çalışmasının ana yönü, bir avuç küçük burjuva fal ebesiyle söz yarıştırmak değil, faşist diktatörlüğe, emperyalizme karşı savaşın yolunu çok yönlü aydınlatmaya çevrilirse, işte o zaman her bir teorik konuda oportünist görüşlere verilecek yanıtlar, partiyi içe kapanmaktan kurtaracaktır. Partiticipiliciliğin pan zehiri, milyonları devrimci savaşa için ayağa kaldırmada yolunda -gerektiğinde ölüme de göze alarak- iş yapmaktır. Ufak iş, büyük iş demeksizin çalışmak, çalışmak, daha çok çalışmaktır.

Değerli yoldaşlar,

Kongre hazırlık çalışmalarımız, kongrenin başarısından büyük bir rol oynadı. Politik Büro'nun örgüt sekreterleriyle genişletilmiş toplantısında ciddi olarak başla-

En büyük başarıya ulaşmak için

● Hasan DENGAR - DİYARBAKIR

Bölgemizden, Kürdistan'dan üç aydan beri haber gönderemedik. Geçen ay ilk haberimizi, G. KURAN'ın Irak Kürdistan'ına yapılan saldırıyı anlatan yazısını iktik.

Cunta Eylül 1982'de bölgede en şiddetli saldırısını yaptı. Saldırı daha da sürüyor. Saldırının en şiddetli dönemine bile, yoldaşlar, arkadaşlar gözetilme alınıp tutuklanırken, saldırının şiddetini, cuntanın uygulamalarını partiye iletliyorduk. Tüm bunlar eksiksiz, zamanında radyoda yayınlanıyor, herkes Kürdistan'daki gelişmeleri Parti Radyosundan öğreniyordu.

Sonra zorunlu olarak bir kopukluk söz konusu oldu. Sizler de şimdi merak ediyorsunuz. "Acaba ne oldu? Cunta bunları tüketti mi?" diye soruyorsunuz. Hayır! Hiç bir zaman bizi yok edemeyecekler. Komünistler Kürdistan'da da varlıklarını, savalarını, parti yaşamlarını sürdürüyor. Parti merkezile bağ kopmuş örgütleri değil, yalnız kalmış tek bir kişi olsa bile, o, komünist bir parti örgütüdür. Parti yaşamında tatil yoktur. Parti yaşamı süregendir. Koşullar ne olursa olsun, en büyük başarıya ulaşmak amacıyla çalışmak, savaşmak zorundayız. O üç aylık gecik kopukluğa neden olan zorluklar mazeret değil. Gereken yerlerde bunun hesabını veriz. Bundan böyle Türkiye ve Kürdistan'daki gelişmeleri ele alan haber ve yorumlarımızı en düzenli biçimde iletmeye çalışacağız.

Şimdi ülkenin içinde bulunduğumuz günlerdeki durumuyla ilgili bir takım gelişmeleri anlatmaya çalışacağım. Ülkemizin geleceğini şekillendirecek yeni bir dönem başlıyor. Partimizin bu konuda hazırlıklarını sürdürdüğünü biliyoruz.

Bölgemizdeki fabrikalarda 12 Eylül'den bu yana süregelen dingsiz bir baskı ve sömür ortamı var. Ancak tüm baskı ve denetimlere karşın fabrikalardan, işyerilerinden ılerici fikirleri ve örgütlülüğü söküp atmaları mümkün olmadı. "Anayasaya Hayır!" kampanyası, belli başlı günlemlerde bildirici dağıtımı, telefonlu ılıtasyon-propaganda çalışmaları, geziler, Atılım ve broşür iletimi, DİSK'e le ve tutuklularla dayanışma vb. gibi demokratik eylemlerin önu alınmadı. Asker-polis işbirliğiyle yürütülen kudurganca saldırılar, semtlerde de devam eden bu çalışmaları durdurmadı. Ancak bazı patronların işyerlerini kapatması ya da uzak yerlere nakletmesi bizler için ağır sonuçlar, zayıflıklar doğurdu.

Uzunca bir süredir bölgemizde yaşayan işçiler, emekçiler, hatta uzak köylerden gençler arasında "İlerici İşçiler", "TKP" imzalı bildiriler doluyor. Ekte bulunan 15-16

Cunta kapıkulu partiler istiyor. Kendisine karşı en küçük bir gelişmeye bile tahammül edemiyor. Burjuvazi arasındaki ayrılıkların partilere yansımaları bile hazmedemiyor. Oysa bu ayrılıklar zorlama değil, toplumsal gelişmelerin sonucudur. Cuntacılar istedikleri kadar önlemeye çalışsınlar,

eski burjuva partileri de kendi felsefeleride doğrultusunda, değişik biçimlerde örgütleniyor. Cuntanın tüm uyarılarına rağmen ayrılıkların sürdüğünü herkes görüyor. Ancak, yığınlarda bir bekleysi, bir arayış da sözkonusudur.

En önemli 12 Eylül sonrası ağır darbeler yiyen devrimci demokratik güçlerin durumudur. Bu güçlerin tabanında ve görülebilir kadrolarında genel eğilim eylem ve cephe birliği-
► Arkası 12. sayfada

Köle miyiz, savaş tutsağı mı?

"Bizler İstanbul'un bir işçi semtinde bulunan, ... fabrikası işçileriyiz. Sorunlarımız o kadar çok ki... Bunlardan bazıları sayalım:

1- İkramiyelerimiz: Birinci İkramiye verilmezse, ikinci, üçüncü ikramiye de verilmez.

2- Yemeklerimiz: Aşağı yukarı hergün aynı yemek çıkar. O da, yiyebilrsen ye...

3- Servis arabaları: Hayvan taşımayacak kadar yağlı ve pis. Gündüz üretilen makine ve diğer eşyalar aynı arabalarda taşınıyor, araba temizlenmeden işçiyne servis yapıyor.

Bazı ustabaşlar patronun özel adamı gibi çalışıyorlar. Bizleri fabrikada köle gibi çalıştırıyor, sonra da parsa topluyorlar.

4- Vardiya durum: Fabrikanın aynı ortakları, yeni bir bölüm açtılar. Oradaki işçi arkadaşların durumu daha da kötü. Üç kişi vardiya ya kalıyor, 30-40 derece sıcaklıkta çalışıyorlar. Bu bölüm akşam saat 17'de gelen yemekler gece saat 03'te yeniyor. Mutlak olmadıgından yemekler bu arada köpürüyor ve bozuluyor. Durumu işverene söyledik-

ğimizde "Zıkkım yiyin ıleri!" cevabını alıyoruz. Patron fabrikadaki köpeğin yemeğini buz dolabına koyduruyor da biz işçilerin yiyecedi yemeği dolaba koyduruyor.

Vardiya ya kalanlara servis arabası verilmediğı gibi uo parası da verilmez. Ayrıca tatil günleri de yemek ve uo parası verilmez. Bunlara ıltiraz edecek olsak hemen işten çıkarılmakla tehdit ediliriz. Fabrikada örgütlü olan Türk-Metal sendikası işçiyne hiç ilgilenmez.

5- Ücretler: Ücret aldığımızda nereye ne kesiliyor, ne oluyor, sigorta normal ödeniyor mu, ödenmiyor mu kimse bilmez. At kağıda imzayı, al parayı... Köle miyiz, savaş tutsağı mı?"

Atılım'a ilettiğimiz bu mektup, diğer birçokları gibi şu gerçeği vurguluyor:

12 Eylül 1980'de erke el koyan cuntanın işçi-emekçi düşmanı politikası patronlara boş meydan da rahatça at oynatma olanağını sağladı. Sınıf ve kitle sendikacılığına indirilen darbenin a-
► Arkası 13. sayfada

Parti örgütleri yığınların içinde

ran direniş bildirisi bunlardan biridir. Bölgemizde kadınlar arasındaki propaganda-ılıtasyon çalışmaları, yeni ve yaratıcı biçimlerle zenginleşerek sürüyor. Kadınlar, genç işçi kızlar, elden ele 15-16 Haziran bildirileri dolıştırıyorlar, yazı yazımlara ri düzenleniyor, 1 Mayıs'ta toplu kır gezilerine gidiliyor ve evlerde toplanan kadınlar eğitim çalışmaları yapıyorlar.

Çeşitli uzak ilçelerde ve köylerde de yaşam koşullarının giderek ağırlaşmasının doğurduğu tepkiler, cuntanın sözümona "demokrasi" yutturmacasının apak gözler önüne serilmesinin yarattığı tepkiyle birleşiyor. İnsanlar artık cuntanın başını dinlemek için televizyon başına koşmuyor. Dinleyenlerde de olaylara sözleri artık iyice azaldı. Hete "Süngü partisi" MDP'ye karşı nefret düzeyinde duygular yükseliyor. Nitekim bir ilçemizde bu güdümlü parti-

halkı tarafından engellendi. Cuntanın vetolarına halkın protestosunu otobüslerde, kahvelerde bile duyabilirsiniz. İlerici işçiler bu protestoların seçimler çevresinde somut eyleme dönmesini sağlamak için çalışıyorlar.

Bölgemizde ılerici işçiler "TKP'nin Sesi" radyosunu dinliyor, günlük çalışmalarında büyük ölçüde yararlanıyorlar. Kimi yayınlara çoğaltıp dağıtıyor. Ancak okuyucular Atılım gazetesinin ellerine her zaman zamanında geçmediğinden yakınıyorlar. Eğer gazete sayısı artarsa, daha çok dağıtılır, hem de elden ele geçme hızı artarak daha çabuk yayılması olanaklı olur. Ayrıca yayınlarda başta sendikal alanda olmak üzere, eğitim,sol güçler arası işbirliği gibi konularda daha çok yer verilmesini istiyoruz.

Devrimci selamlarımızla
..... Parti örgütü

İSTANBUL

Yarın çok geç olacak

►Başı 3. sayfada

sinin, Türkiye'yi doğrudan etkileyeceğini bir kez daha ortaya koyuyor. Bu plan nükleer ve kimyasal silahların herhangi bir çatışmada daha baştan kullanılmalarını öngörüyor.

'D'de çıkan Military Review adlı dergiye göre yeni plan ABD-NATO savaş planlarını tümüyle ilk vuruş yapma temelinde değiştiriyor. Yeni planlar nükleer silahları da kullanarak, birakılmı bir sözde Sovyet saldırısını beklemeyi, bir askersel manevrayı bile bahane ederek, Sovyetlere sözde "önleyici" ilk vuruş yapmaya dayanıyor.

Bunun için tüm NATO ülkelerine yeni nükleer silahlar yerleştirilmek isteniyor. Yine son zamanlarda ABD-NATO çevrelerinde olgunlaşan bir görüşe göre ilk nükleer saldırı için "kanat ülkesi" denilen ülkeler kullanılacaktır. Türkiye NATO'nun "kanat ülkesi"dir. Her geçen gün, Türkiye'nin nükleer savaşta ilk küll olacak ülkelere birisi olacağını daha açık ortaya koyuyor.

ABD emperyalizmi dünyanın tüm bölge ve köşelerinde saldırıyan eylemlerini tirmandırıyor. Başta ilerici rejimler olmak üzere tüm bağımsız ülkelerin içişlerinde artan ölüme ve çoğu kez silahlı karışıyor. Orta Amerika'dan, Güney Afrika'dan, Orta doğu'dan sonra şimdi Cad yolculuğu Orta Afrika'da da çok tehlikeli gerginlikler tirmandırıyor. Pentagon'un 1985-2015 yılları için NATO'ya dayatmaya çalıştığı yeni savaş planında, NATO'nun eylem alanının genişletilmesi, özellikle de petrol bölgesi Ortadoğu ve Kuzey Afrika'ya genişletilmesi temel alınıyor. ABD zaten çeşitli NATO toplantılarında Türkiye'nin de onaylaya NATO'nun eylem alanının Ortadoğu'ya genişletilmesini ilke olarak kabul ettirmişti. NATO'nun ölümlüdeki sonbahar toplantısında uygulama planını kesinleştirmeye çalışacak. Uygulamaya kendilerinin nasıl katılacağı konusunda kimi NATO ülkelerinin kuşku-ları var. Ama hepsi NATO eylem alanının Ortadoğu ve Kuzey Afrika'ya genişletilmesinde ABD "Çevik Kuvvet"lerinin kullanılması ve bu planlarda Türkiye'ye baş rol verilmesinde anlaşılıyorlar. Bu nedenle Ortadoğu'ya "Çevik Kuvvet"li saldırı hazırlıklarında ABD ile cunta, genel NATO uygulama planını beklemeyen yol aldı. Yeni üler, havaalanları yapımı başladı. Doğru ille-rimizde ABD-NATO "Çevik Kuvvet"li NATO manevraları yapıldı.

Son haftalarda gene ülkemize gelen CIA ajanı Paul Henze, "Türkiye Ortadoğu'nun güvenli üssüdü" sözleriyle ABD planlarında Türkiye'nin Ortadoğu'ya yönelik bir saldırı üssü olduğunu açıkladı. ABD Donanma Bakanı Lehman "NATO'nun savun-nası için Türkiye hayatı önem-lidir." dedi. ABD'nin artan çabaları yeni planı üzerine Teoman Erel,

Örsan Öymen gibi akli başında yazarları, Pentagon'un yeni "Hava-Kara Savaşı 2000" planının Türkiye'yi saldırı üssü yapma planı olduğunu açıkladılar.

Son gelişmeler ABD'nin ülkemizi bölgede "Çevik Kuvvet"li bir saldırıda kullanmak çabalarının yoğunlaş-tığını gösteriyor. Ortadoğu'daki gelişmeler ABD'nin böyle bir saldırıya

Tartışmada ilkelerimiz

►Başı 2. sayfada

ciddiliğinin en önemli ve güvenilir ölçütü, onun hatalarına ve eksikliklerine karşı tutumdur. Üstelik partimizin savaşımı, tartışılmaz başarılarla doludur.

Tartışma partiyi zarar getirir mi? Evet, tartışma vardır, "tartışma" vardır. Politik Büro'nun genişletil-mis toplantısında konuşan yoldaşlar, komünistlerin, parti çizgisini ve karar-larını akademik bir tartışmanın konu-su olarak değil, sınıf savaşında kullanılacak bir silah olarak gör-düklerini ve onların bu silahi daha iyi nasıl kullanılır, daha nasıl iyileştir-riş diye tartışmalarından partinin hiçbir zaman zarar görmediğini dile getirdiler (Bak Atılım Ağustos 1983).

Kemec ki sorun, tartışmayı bu temelde yürütmektir. Parti disiplini-ni çiğnememek, tartışmayı örgüt di-

geme koşullarına her zamandan çok gebedir. Cuntanın varlığı ülkemizin savaş tehlikesine sürüklenmesi ola-sılığını hergün daha çok artırıyor.

Faşist cunta simdi tümüyle ABD ile yaptığı tehlikeli pazarlık karşılığı ayakta-dır. ABD'nin bölgedeki saldırı-ganlık planlarını Türkiye'yi araç me girişimlerine karşı savaşım, cun-taya karşı savaşımıdır. Halkımızın can-ı için savaşımıdır. ABD savaş plan-larına karşı savaş bugün ve cuntanın yasaklarına karşı yükseltilmelidir. Çünkü yarın çok geç olacaktır.

sında değil, örgüt içinde yapmaktır. Kimi konularda farklı görüşler savu-nulsa bile, sonuçta partinin kolektif iradesine, kolektif kararına uyumak-tır. Partinin görüşünü özümsemeye çalışmaktır.

İşte bu temeldeki ve bu ilkeler gözetilerek yapılan tartışma, kolekt-if çalışmayı canlandıracak, partinin gönüllü birliğini pekiştirecek, par-tinin politik eylem birliğini ve po-litik disiplini-ni güçlendirecektir.

TKP örgütleri, komünistler, 10 Ey-lül'ü karşılarındaymıştı bu çalış-maya en aktif biçimde katılarak, dost düşman herkese, illegal çalış-mak zorunda olan TKP'nin, faşizm koşullarında bile Türkiye'deki en demokratik parti olduğunu göstere-cektir. Komünistlerin celik disiplini, bilincini, gönüllü savaş azmiyle bağ-lıdır.

En büyük başarıya...

►Başı 11. sayfada

nin gücüne duyulan güvenin artma-sıdır. Eğer 12 Eylül öncesinde devrimci, yurtsever güçler birleşebil-miş olsalardı cuntacı generallerin öle-ke yönetimini ele geçiremeyecekleri, bugün de bu güçler sağlam temeller üzerinde olanaklarını birleştirirlerse cuntanın uzun ömürlü olama-yacağı görüşü, her zamankinden daha

çok tarafart buluyor. Partimiz bu süreçte inisiyatifli ele alabilse köklü başarılar elde edebilir, tehlikeli düşe-rin ve sahte umutların boy vermesini geçit verilemez.

Ne yapmalıyız?

1- Disimizdaki tüm devrimci-de-mokratik güçleri yeni, köykönü önerilerle gidilmiş, cuntaya karşı ortak tutumun sağlanması yolunda ola-naklar daha da zorlanmalı.

2- Ülkenin, işçi sınıfının ve emekçi halkın çıkarları temelinde demok-ratik güçlerin birbirlerine belirli ödün-ler vermeleri gerektiği unutulmamalı.

3- Genel af kampanyasını yurt içinde ve yurtdışında yaygınlaştırmalı ve güçlendirmeliyiz. Onbinlerce tutuklu yakınının bu amaç için ha-reketlenmesi için güvenilir bir kuvil-cinin yeterli olacağını görebilmek derin araştırmalar gerektiremeyecek derecede açıktır.

4- Eski askarlık ve yetersizlik-lerden tümüyle sıyrılmalı, yığınların sırtına yüklenen sorunların hiçbir-küçümsememeli, bunlar çözüm yo-lunu içeren önerilerle birlikte ele al-ınmalı.

5- Kök yurtsever örgütlerine daha da yapıcı yaklaşılmalı, Türkiye dev-rimci güçleri içinde yer almalıy-sağlanmalıdır. Kök yurtsever örgüt-lerinin yer almadığı savaşım cephe-sinin en önemli kollarından birinden yararlanılmalı, en geniş güçlere benimsenmelidir.

Politik tutuklularla dayanışmay...

►Başı 10. sayfada

reketti örgütlemekte her zamankinden daha yıkıcı bir görev olmuştur. Şimdi komünistleri ve tüm demok-ratları, açık grevine katılan binler-ce politik tutukluyla ve yakınlarıyla yeni somut dayanışma ilişkileri kur-mak görevi bekliyor. Genel politik af istemini yükseltmeliyiz, en geniş güçleri bu istem çerçevesinde birleş-tirmeliyiz. Politik tutuklulara uygu-lanan baskıları, cuntanın onlara dayat-tığı korkunc yaşamı en geniş yığın-lara duyurmak gerekiyor. Politik tutukvelelerindeki gerçek durumu yığın-lara duyurmak, onlara cuntanın gerçek yüzünü göstermek demektir. Fazlame karşı yılmadan direnerek canlarını veren tutukluların yaptığı işi, biz de aynı şekilde yapmalıyız.